

II Samuel 24:17,18

“en David, als hij de engel zag, die het volk sloeg, sprak tot de HEERE en zeide: Zie ik, ik heb gezondigd, en ik, ik heb onrecht gehandeld, maar wat hebben deze schapen gedaan?

Uw hand zij toch tegen mij en tegen mijns vaders huis.

En Gad kwam tot David op diezelfde dag en zei tot hem: “Ga op, richt de HEERE een altaar op, op de dorsvloer van Arauna de Jebusiet.””

1 David als mens 2 David als koning

Gemeente,

Stel, ik hoop en bid dat het nooit gebeuren zal, stel dat ik me misdraag en overspel pleeg en daarna de man van die vrouw vermoord. Wat zou daar, terecht, schande van gesproken worden. En de kerkenraad en andere organen zouden me uit het ambt ontsetten.

Stel ook eens dat op een keer na een woensdagavonddienst we terugkomen in de consistorie en ik zeg tegen de broeders, ja er waren vanavond zo en zoveel mensen in de kerk, ik heb zo'n beetje geteld. Dan zou de kerkenraad en u denken, nou ja, leuk, maar u had misschien wel wat beters te doen op de preekstoel, maar goed. In elk geval, minder erg dan overspel en moord.

Nou David. Hij heeft overspel met Bathseba gepleegd en Uria vermoord en God heeft het kind laten sterven en het zwaard zou van zijn huis niet wijken. Dat zal laten we zeggen: 100 doden geeist hebben, heel ruim genomen 1000 doden in de loop van zijn nageslacht. David heeft eens een keer geteld hoeveel soldaten hij heeft en God heeft....70.000 slachtoffers gemaakt. Een veelvoud van dat andere. Wat moet dat tellen van dat volk een grote zonde geweest in Gods oog, wat moet dat de HEERE verschrikkelijk mishaagd hebben, dat Hij dat nog zwaarder straft dan overspel en moord bij elkaar.

1 David als mens

Wat heeft David toch gedaan? Waarom heeft hij dat gedaan? Is tellen altijd verkeerd? Soms vermeld de HEERE Zelf getallen in de Bijbel hoe groot het volk is dat uit Egypte trekt. En een bedrijfseigenaar zal toch moeten tellen en weten hoeveel orders, inkomsten en uitgaven hij heeft. Blijkbaar is hier meer aan de hand. Iets wat er heel makkelijk in sluipt altijd als wij tellen. Hoogmoed, eerzucht. David is nu heel wat jaren koning. Hij nadert zijn 40 jarig jubileum. En nu wil hij toch wel eens weten wat hij bereikt heeft, hoe groot zijn macht is, over hoeveel mankracht hij beschikken kan. En daar speelt hoogmoed doorheen: zo ver heb ik het gebracht, zo goed heb ik mijn koningschap verricht. Zo klein begonnen en eens kijken hoe groot het nu geworden is. En voor je het

weet vergeet je dat je alles van de HEERE gekregen hebt, aan Hem te danken hebt, of je weet dat wel, maar je voelt het niet zo, je beleeft het niet zo. Je beleeft het als strelend voor jezelf. En de eierzucht sluipt erbij: wat zullen mensen tegen me opkijken. Andere koningen rondom, het volk zelf.

Wat sluipt dat makkelijk erdoorheen, als je gaat tellen. Hoeveel mensen, hoeveel punten, hoeveel kansen, hoeveel inkomen, hoeveel mooie acties, hoeveel..... Bij een ambtsdrager, een vader of moeder, een eigenaar, een jongen, een meisje, een kind. Waarom tel je, waarom vertel je? Om jezelf te strelen, om je te laten bejubelen, bewonderen? Zonde tegen het 1^e gebod. Dat ik God alleen zal eren en Hem alleen eer toekomt. Maar ik schuif mezelf ervoor. Dat mensen mij zien en op mij letten en God niet zien. Ik schuif mezelf als andere god voor Zijn Aangezicht.

‘k Zie nog iets in Davids zucht om te tellen. Hij wil weten hoeveel soldaten hij heeft. Je moet toch weten wat je reëel gezien aan kan. Wanneer je je hand overspeelt. Dus je moet soms toch weten wat je mogelijkheden en middelen zijn om geen onverantwoorde risico's te nemen. Alleen, er sluipt zo makkelijk in en doorheen dat je er dan op vertrouwt. Want dat grote leger is Davids sterkte niet, kan het ook niet zijn. God is zijn Sterkte. Je kunt vandaag zoveel hebben, en morgen alles kwijt zijn. Je kan vandaag er zo goed voorstaan en morgen er wel niet meer zijn. David is niet afhankelijk van hoe groot zijn leger soldaten is, maar of de HEERE met hem is. Als de HEERE je echt ergens toe roept, dan kan het ook. En als de HEERE je niet roept, dan heb je aan een massa capaciteiten helemaal niks. En dat vergeet je zo makkelijk. Dan denk je: ik sta er goed voor, dus.... Geen vuiltje aan de lucht. Altijd al goed gegaan, nog nooit mislukt. Dus dat komt nu ook wel goed. Bidden hoeft eigenlijk niet. Dat doen we als het nijpend is en knelt, maar nu..... Zonde tegen het 1^e gebod. Dat ik op God alleen mijn vertrouwen zal stellen.

En dat mishaat God dus zeer. Deze zonden, die zo innerlijk zijn, zo verborgen kunnen blijven, lijken God een groter gruwel dan overspel en moord te zijn. En hoe meer je de HEERE leert kennen, hoe meer zicht je op deze zonden krijgt. Hoe dieper inzicht je ontvangt in deze nerven door het blad van je leven. Kent u dat? Weet je dat? De zonden waar niemand schande van spreekt, die niet opvallen, waar je om zo te zeggen geen mens kwaad mee lijkt te doen, maar die God ontoren, God van Zijn plaats drukken, God buitenspel zetten. En mijzelf in Zijn plaats stellen om zelf eer te ontvangen. Dat wij bedoelers van onszelf zijn zei men vroeger. Daar wordt dit mee bedoeld. Weet u ervan, dat meer je het leven met de HEERE kennen mag, hoe gevoeliger je wordt voor dit kwaad, dit donkere,

duistere, God ontterende kwaad? Ik, ik heb gezondigd.

En dan mag David straks een altaar bouwen. Mag hij offers brengen. Zal Christus komen. Die Zichzelf vernederd heeft. Geen eer van mensen heeft gezocht, maar alle smaad en spot van mensen heeft ondergaan. Zich door mensen onrecht heeft laten aandoen, vals beschuldigen, bespotten en bespuwen en laten behandelen als een misdadiger. Maar Hij vertrouwde op God, op Hem alleen en altijd. Op deze Christus, mag u uw schuld leggen. In dit offer mag onze schuld wegzinken. De vuilstortplaats. Waar alle vuil van zonde in kan. Alle vuil van hoogmoed, eerezucht en vertrouwen onttrekken aan God. Zijn bloed reinigt van alle zonden. Niet ik hoef te sterven de eeuwige dood, maar Hij. Hij voor mij! Hem komt eer toe, niet ik. Hij alleen is te vertrouwen, omstandigheden niet. Waar die liefde de nerven en luizen van eerezucht en hoogmoed aanraakt, daar krimpen ze ineen.

Wat een oproep: waakt! Waak tegen hoogmoed en eerezucht. Wees toch op je hoede als je gaat tellen, of wilt gaan tellen. Is het echt nodig? En waarom doe ik het en hoe ga ik ermee om? Als je wilt gaan vertellen: hoe goed je dit kunt, hoe ver je hierin bent, hoeveel je zo bereikt hebt, zelfs hoeveel genade je gekregen hebt. Waarom wil je het zo graag kwijt, waarom wil je dat anderen het weten? Waakt tegen eerezucht en hoogmoed en vertrouwen op middelen ipv op God. Geeft God de eer! Je hoeft niet te ontkennen of te kleineren wat God je gaf, maar geef Hem de eer ervoor en blijf afhankelijk van Hem je voelen.

Davids grootste zonde kwam nog aan het einde van zijn leven. Want dit heeft zich toch afgespeeld aan het einde van zijn koningschap. Dat moet toch ontluisteren geweest zijn voor die man. Dat je je afvraagt: is dit nou de vrucht? Van zoveel wat de HEERE hem gedaan heeft en gegeven? Van een leven dat van jongs af aan de HEERE kennen mocht. Is dit nou de vrucht aan het eind? Dat hij verder van de hemel af is dan ooit? Want kijk, de hemel dat is toch de plaats waar God eer ontvangt. In de hemel geeft ieder God eer en lof en werpt ieder zijn kroon neer aan Zijn voeten. Maar David is zo oud geworden en is verder van de hemel af dan ooit tevoren. In plaats van meer Godgericht is hij minder God gericht dan ooit tevoren. Je zou toch anders mogen verwachten na zoveel jaren leerschool, na zoveel jaren oefening. Herkent iemand dat misschien? Iemand dat ook al wat ouder is, of heel wat ouder, iemand die al heel wat jaren op de leerschool van Gods genade mag zitten. Dat je kunt verlangen: wanneer ben ik van mijzelf verlost? Want het wordt eerder erger dan beter lijkt het wel. Wanneer zal ik ontbonden worden en met Christus zijn en God alle eer geven? Dat je er naar uit kunt zien, verlost te zijn van ijdel

streven en zoeken van jezelf? Terwijl je ook wel eens wordt aangevochten met de gedachte: je bent er totaal ongeschikt voor, na zoveel jaren, en zo oud en nog zo aardsgezind, zelfgericht en zelfbedoelend. Je bent er totaal onbekwaam voor, voor die stralende smetteloze heerlijkheid en heiligheid. Weet u wat de HEERE dan zegt? Dit. "Dat wist Ik al toen Ik je riep, dat wist Ik al toen Ik Mijn Zoon u gaf, toen Ik u verloor in eeuwigheid. U bent er nou pas achtergekomen, maar Ik wist dat al een eeuwigheid eerder. En toch heb Ik u geroepen. Toch heb Ik u gekend." HEERE, als dat zo is, dan ja dan komt U alle eer toe. Niet mij, niet ons, maar U alleen en U volkomen. Toch een stukje hemel op aarde.....in je hart.

2 David als koning

David als koning. David heeft als mens gefaald, gezondigd. Maar ook als koning. God is David als mens genadig geweest, maar ook als koning.

Laten we eens zien. Want wat is nou het typische van een koning? Waartoe is een koning geroepen? Een leider van een volk, hoe je hem ook noemt. Ja kijk er zijn koningen, volksleiders, die zichzelf verrijken en het volk eraan opofferen. Voorbeelden zijn er wel. Khadafi in Libie, Assad in Syrië, Kim Jong Il in Noord Korea. Maar dan voel je aan: daar is het leiderschap, koningschap niet voor. Dat is verschrikkelijk misbruik van macht en het anti type van wat een koning hoort te zijn en te doen. Want een koning hoort er te zijn ten goede van zijn volk. Een koning hoort zijn volk goede voorzieningen te geven, te beschermen, een goed bestaan te geven. Dat geldt elke koning, dus zeker Israels koningen door God gezalfd. Om het volk goed te doen. Een leven te geven onder Gods zegen en in Zijn dienst.

Nou, wat is daar nou van terechtgekomen, zo tegen het einde van Davids koningschap? Het volk is meerdere keren in opstand gekomen. Eerst koos het de kant van Absalom, toen van een zekere Seba. Daarom begint hoofdstuk 24 vers 1 ook ermee dat de toorn des HEEREN over het volk is. En dan laat God de duivel toe, denk aan Job 1, om David aan te zetten tot de volkstelling. En als David dat doet dat zet hij zichzelf op een voetstuk terwijl het volk de klappen, de plagen op moet vangen. David zoekt voor zichzelf eer en geeft het volk over aan de plaag van de pest. En dat gaat zover dat de engel er 70.000 geslagen heeft en boven Jeruzalem is, en dan halt houdt. David, dat heb je nou als koning teweeggebracht!

Is David hier beeld van Christus? Allerminst. En je voelt het: zijn leven roept om een Ander. Voor echte verlossing en zegen zal er Iemand Anders moeten komen. Iemand Die ZichZelf overheeft voor het welzijn van Zijn volk. Die echt het goede voor Zijn volk zoekt. Iemand die het

hart van Zijn volk kan veranderen en tot gehoorzaamheid en onderwerping brengen. Heel Davids leven schreeuwt om Christus! Hij is tot zegen en Hij verandert harten. Wat David niet kon, wat wij als ambtsdragers niet kunnen, wat wij als leidinggevendenden niet kunnen, wat wij als ouders en leerkrachten niet kunnen, wat wij als getuige niet kunnen, dat kan Hij! Echt tot zegen zijn en harten veranderen. Breng ze dan tot Hem, leg ze biddend voor Hem neer. Heere Jezus, wilt U hen tot zegen zijn en voor U doen buigen? Echt, dat krijg je als moeder niet voor elkaar, als vader niet, als dominee niet, als niemand niet. Maar er is er Eén Die dat wel kan! Jezus, de meerdere David. Daar gaf hij Zich voor, had Hij Zichzelf voor over. Daar wijst het slot van II Samuel op.

Want dan mag David een altaar bouwen. Hij mag een dier offeren in plaats van zelf te sterven. En die plaats waar David dan dat altaar bouwt zal de plaats zijn waar later de tempel komt. Vroeger had Abraham daar Izak bijna geofferd. Waar de offerdienst in de tempel zal gaan gebeuren. En zo eindigen de boeken Samuel met de instelling van een nieuwe offerdienst. Als je dan eens terugkijkt. De boeken Samuel begonnen in I Samuel 1 met een offerdienst die totaal verworden was. Eli, Hofni en Pinehas. De offerdienst was helemaal aangetast en ontheiligd. En de boeken Samuel eindigen ermee dat er nieuwe offerplaats en herstelde offerdienst komt. Daar gaat het om. Het gaat niet zozeer om het leven van Samuel of van David. Net zoals in Handelingen. Dat geeft geen beschrijving van het leven van Petrus of Paulus, maar het eindigt met prediking van het Evangelie in Rome, onverhinderd. Het gaat in de kerkgeschiedenis niet om mensen, maar de zaak van God. Om Zijn rijk en dienst. En II Samuel eindigt ermee dat de offerdienst weer hersteld is. David offert, eerst voor zichzelf. In plaats van hem sterft een dier op het altaar, en daarna voor het volk: en de plaag van het volk de toorn Gods over het volk houdt op wordt afgewend.

En dan zie ik de vervulling op Golgotha. De vervulling van de offerdienst. Volmaakt volkomen en voorgoed. Door de grote Zoon van David. Hij vervult de offerdienst van David. In drie opzichten: Hij hoeft niet eerst voor Zichzelf te offeren. Aan het einde van Zijn leven is er niet één ongehoorzaamheid waarvoor Hij Zelf zou moeten offeren. Hij is volmaakt. Maar Hij offert wel Zichzelf. Voor Izak was een ram, voor David een lam, maar Jezus had geen plaatsvervanger en was Zelf het Lam. Hij moest en wilde er Zelf ingaan: in de vlammen van Gods toorn, in de nederdaling ter hel. Die Zichzelf geofferd heeft. Er was voor Hem geen ontkoming in Gethsemane, en dat hoefde ook niet: Uw wil geschiede. En ten derde vervult Hij de offerdienst want zo is Hij de Koning Die Zijn volk bevrijdt en verlost. David bracht onheil, plaag over zijn volk, maar

Jezus brengt door Zijn offer verlossing. De plaag wordt afgewend, de straf die ons de vrede aanbrengt was op Hem. Hij geeft Zichzelf om Zijn volk van de straf te verlossen. En om Zijn volk te zegenen. Met een nieuw hart en een nieuwe geest. Hij schrijft Zijn wetten in hun hart. Met een voorbidding als eeuwige Koning in de hemel. Hij beschermt Zijn volk tegen satans macht en vrees'lijk woeden.

Hij is meer dan David. De eeuwige Koning, Die Zichzelf ten offer heeft gegeven. En David is niet meer, maar Jezus wel. En Hij wandelt in ons midden in het gewaad van Zijn Woord. In de prediking wandelt Hij in de Gemeente en een sleep van beloften volgt Hem. Beloften van verlossing van de plaag van Gods toorn, van eeuwige voorbidding, van de Heilige Geest in het hart. En de prediking nodigt en roept en beveelt: raak Hem aan, roep Hem aan. Zet uw voet op de sleep van Zijn beloften. Heere Jezus, ga mij niet voorbij, maar red mij. En zodra iemand zijn hand of voet uitsteekt naar die sleep van beloften dan merkt Hij het. Dan stopt Hij, dan draait Hij zich om en vraagt: u hebt Mij aangeraakt. Jij hebt Mij aangeraakt. Hier is Mijn heil, en hier zal Ik tot u inkomen en avondmaal houden. Wie heeft er Zijn heil nodig? Heil van verlossing van de plaag van Gods toorn? Wie heeft er Zijn heil nodig? Een nieuw hart dat Gods geboden liefheeft? Wie heeft er Zijn heil nodig? Een voorbidding die bidt en waakt over mijn zaligheid als ik niet waak en zou verspelen. Wie heeft er zaligheid nodig? De zegen van leven met God tot in eeuwigheid. Die kome, die roepen, die rake de sleep van Zijn beloften aan. En we hebben alles nodig, al Zijn beloften. Raak ze aan en Hij zal tot u inkomen. Wees mijn Koning en laat mij Uw onderdaan zijn.

David is niet meer, en zou ons ook niet kunnen redden, maar meer dan David is Hij, Die leeft in alle eeuwigheid. Eens zullen wij allen voor Zijn rechterstoel staan. Deze laatste zondag van het kerkelijk jaar mogen wij moeten wij daarbij stilstaan. Eens staan wij allen voor de rechterstoel van Hem. Wij hebben gezien in 12 preken Wie Hij is geweest voor David, zou het dan voor u niet kunnen? Wie Hij is geweest in David, zou Hij dan niet goedertieren zijn en genadig? En Wie Hij is boven David uit. Zou Hij dan niet de volkomen Zaligmaker zijn? Als wij dan eens voor Zijn rechterstoel staan en we hebben niet gebogen. We hebben niet gewild dat hij Koning over ons was. Waar zullen wij dan blijven? Wie zal bestaan voor Zijn toorn. David heeft Zijn vijanden verslagen, al zal hij er sommige niet hebben kunnen vinden en uitschakelen. Maar de meerdere David zal al Zijn haters vinden en verslaan. Bergen valt op ons, heuvelen bedekt ons voor de toorn van Hem.

Zalig als voor Zijn rechterstoel wij Hem niet voor het eerst

ontmoeten. Niet voor het eerst voor Hem buigen zullen. Omdat we hier gebogen hebben. Ingewonnen door en voor deze Koning. Om onze kroon aan Zijn voeten te leggen. Hem zij de eer tot in alle eeuwigheid. Alle eerezucht en hoogmoed is verslonden tot overwinning. Wat alle eer en roem komt Hem toe Die meer dan David is.

Amen